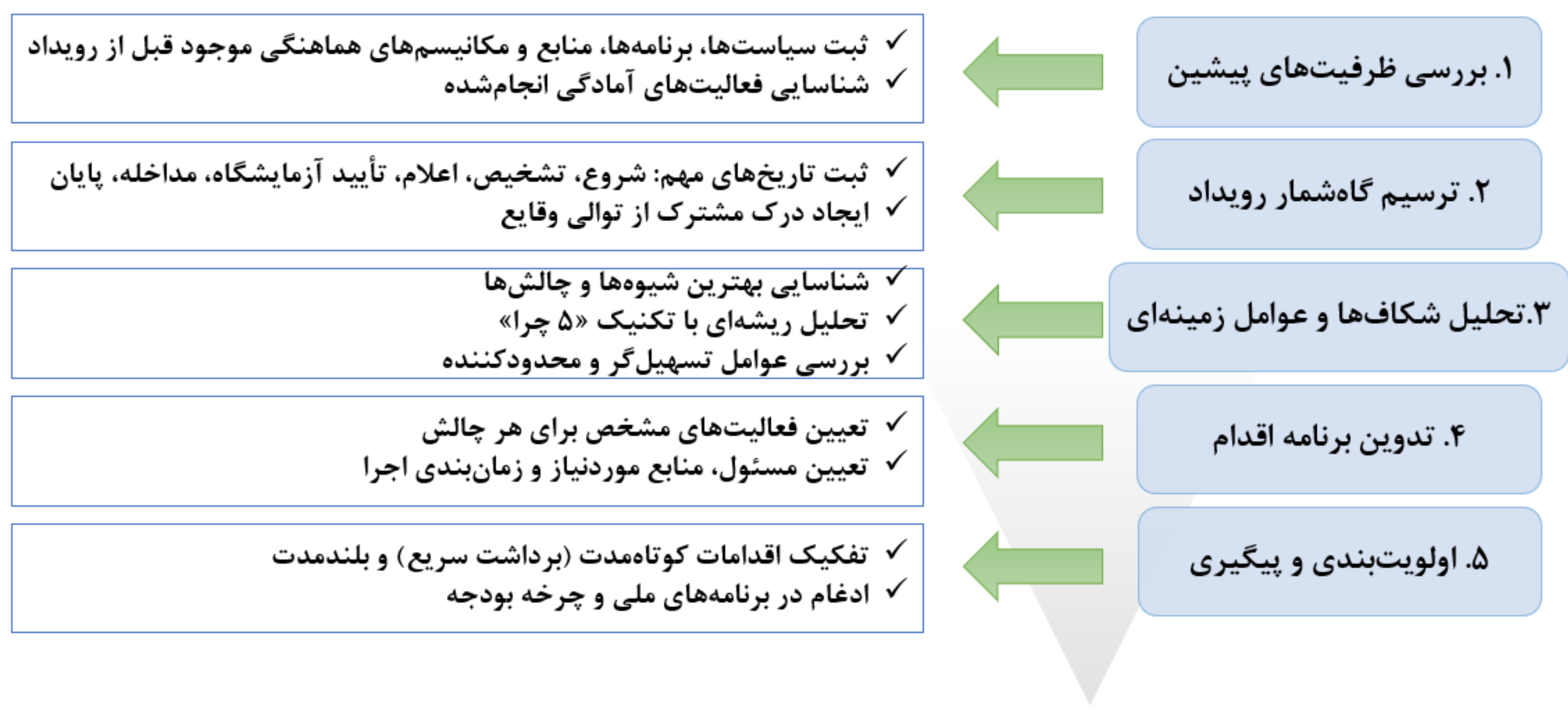

ضرورت اجرای مرور درس آموخته ها و آسیب شناسی بررسی اپیدمی ها (After Action Review)

مرور درس آموخته ها و آسیب شناسی بررسی اپیدمی (AAR) یک بازبینی کیفی ساختاریافته از اقدامات انجام شده در پاسخ به یک فوریت بهداشتی عمومی است که با هدف شناسایی شکاف های عملکردی، استخراج درس های آموخته و مستندسازی بهترین شیوه ها انجام می شود. این فرآیند مبتنی بر تحلیل علل ریشه ای و مقایسه عملکرد اجرایی با برنامه های از پیش تعیین شده بوده و برای تقویت ظرفیت آمادگی و پاسخ طراحی شده است. بر اساس مقررات بین المللی بهداشتی ضرورت دارد که ظرفیت های پیشگیری، آمادگی، شناسایی به هنگام، هشدار زودرس رویدادهای بهداشتی و پاسخ به اپیدمی ها و فوریت های بهداشتی ارتقا پیدا کند. یکی از راهکارهای تقویت یا ارتقا توانمندی های نظام سلامت و کارشناسان بیماری ها و اعضای تیم واکنش سریع و همینطور راهکار ارتقا آمادگی و پاسخ نظام سلامت اجرای AAR است.

مراحل پنج گانه اجرای AAR

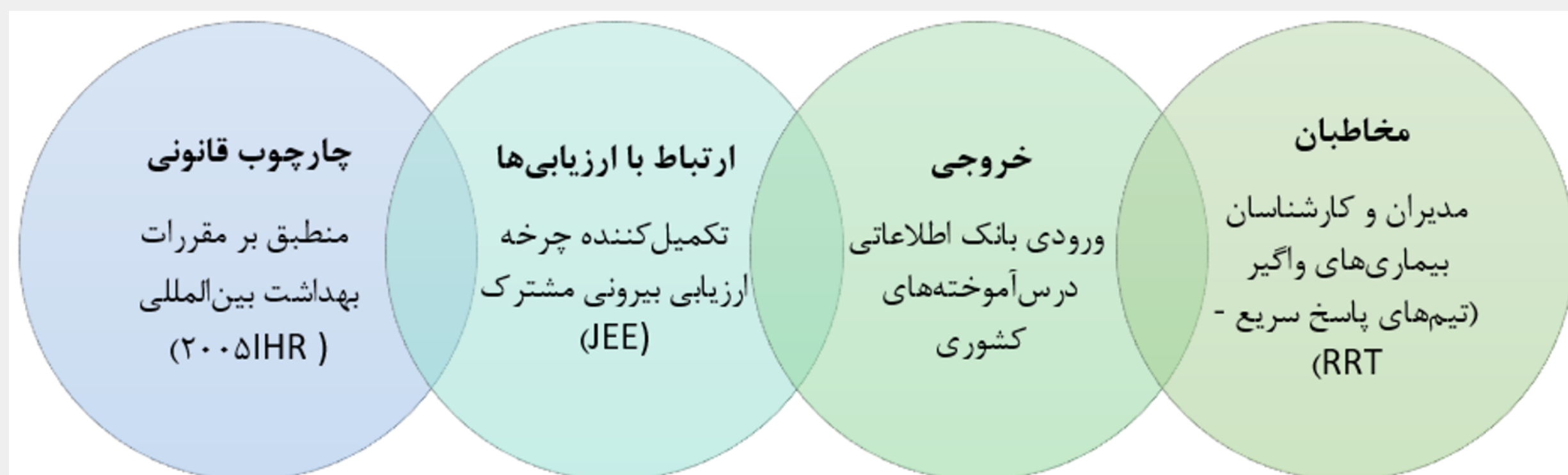
قالب های اجرایی (بر اساس حیطه های ارزشیابی)

روش اجرا	تعداد شرکت کنندگان	زمان مورد نیاز	حیطه های ارزشیابی قابل بررسی و کاربرد اصلی
بازاندیشی رویداد	حداکثر ۲۰ نفر	حداکثر نیم روز	رویدادهای کوچک با حداکثر ۳ حیطه ارزشیابی
کار گروهی	۲۰-۵۰ نفر	۲ تا ۳ روز	رویدادهای پیچیده با بیش از ۳ حیطه ارزشیابی
مصاحبه با افراد کلیدی آگاه	متغیر (انفرادی)	چند هفته	پراکندگی جغرافیایی پاسخ دهندگان
ترکیبی	تلفیقی از روش ها	جامع و چند سطحی با تحلیل همزمان سطوح راهبردی و عملیاتی	

نقش ها و مسئولیت ها

تسهیل گر	یادداشت بردار	شرکت کنندگان
✓ حفظ بی طرفی (ترجیح به فردی خارج از تیم پاسخ) ✓ هدایت بحث با پرسش های باز ✓ مدیریت زمان و تشویق مشارکت همه اعضا ✓ ایجاد محیط امن برای گفت و گوی صادقانه	✓ مستندسازی نظام مند بحث ها (مطابق با قالب استاندارد) ✓ ثبت مطالب روی کارت ها و فلوچارت ها	✓ انتقال تجربیات پاسخ به برنامه های عملیاتی ✓ رعایت شفافیت، صداقت و احترام در اشتراک گذاری ✓ پرهیز از قضاوت های شخصی

جایگاه AAR در نظام مراقبت بهداشتی ایران

نقش AAR در تقویت نظام مراقبت بهداشتی ایران

AAR به عنوان یک ابزار ارزیابی کیفی اما نظام مند، فاصله بین ظرفیت های پیش بینی شده و عملکرد واقعی نظام مراقبت را شناسایی کرده و با ارائه بازخوردهای عملیاتی، زمینه ساز ارتقاء پایدار شاخص های کلیدی سلامت در چهار حیطه کلیدی ارزشیابی (پیشگیری، تشخیص بهنگام، پاسخ مؤثر و ارزیابی مستمر) می گردد. این فرآیند به عنوان هسته اصلی مدیریت دانش در نظام مراقبت بیماری های واگیر، از طریق ایجاد بانک اطلاعاتی درس آموخته ها، مرجعی ارزشمند برای برنامه ریزی راهبردی در سطوح ملی و بین المللی عمل می نماید.

اقدامات عملیاتی در دست اجرا (۱۴۰۵)

توانمندسازی	برگزاری کارگاه های منطقه ای برای کارشناسان (پیش بینی از مهرماه ۱۴۰۵) و کشوری برای مدیران
تهیه محتوای آموزشی	محتوای آموزشی: تولید محتوای آموزشی برای ظرفیت سازی نیروی انسانی
سناریوهای شبیه سازی	تدوین ۴ سناریو (طغیان بشورات، گوارشی مدرسه، گوارشی شهری، تنفسی صنعتی)
نهادینه سازی	برنامه ریزی ادغام AAR در برنامه های جاری بیماری های واگیر
پایش و ارزشیابی	پایش مستمر اجرا

منابع:

1. WHO. Guidance for after action review (AAR). Geneva: WHO; 2019 (WHO/WHE/CPI/2019.4).
2. WHO. The global practice of after action review: A systematic review of literature. Geneva: WHO; 2019 (WHO/WHE/CPI/2019.9).

تهیه و تنظیم

شبکه تحقیقاتی آمادگی و پاسخ به اپیدمی ها و پاندمی ها، پژوهشگاه علوم بهداشتی و محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
گروه تخصصی مراقبت بیماری های واگیر مرکز مدیریت بیماری های واگیر معاونت بهداشت - وزارت بهداشت